

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ PDR ANA BİLİM DALI
2019-20 BAHAR YARIYILI
KÜLTÜREL PSİKOLOJİ DERSİ İZLENESİ

Dersi Veren: Osman SEZGİN

Telefon: (216) 521 97 97

E-posta: osezgin@marmara.edu.tr, osmansezgin@hotmail.com, osman.sezgin@kalemvakfi.org.tr

Genel Ağ: www.osmansezgin.com

Ders Günü ve Saati: Çarşamba 14.00-16.50

Takvim:

1. **Hafta:** Dersin neden-niçinleri, kazanımları, planının istişaresi, ders izlencesi
2. **Hafta:** Kültür ve Psikoloji İlişkisi
  - a. Tek Tip Bir İnsan Psikolojisi Söz Konusu mu?
  - b. Kültür ve psikoloji bağlamında APA ve ICD nedir, ne değildir?
  - c. Kültür ve Psikoloji ilişkisinde Neden ve Niçinler
3. **Hafta:** Kelimeden Kavrama Kültür ve Psikoloji
  - a. Kültür kelimesinin Etimolojisi
  - b. Kültür kelimesinin karşılığı olarak Türkçede kullanılan “hars, ekin, irfan” kelimeleri ve etimolojisi
4. **Hafta:** Kavram Olarak Kültür
  - a. E. Sapir ve E. B. Tylor’ın Kültüre Bakışları
  - b. Kültürün Farklı Tanımları (Cemil Meriç, Mümtaz Turhan...)
  - c. Kültür Değişmeleri
    - i. Serbest Kültür Değişmesi.

- ii. Zorunlu Kültür Değişmesi
- iii. Kültür Neden ve Niçin Deęiřir?
- d. Kültürü Oluřturan öęeler
  - i. Din, Tarih, Coęrafya, Dil, Duygu, San'at, örf ve det

5. **Hafta:** Cumhuriyet ve Kültüre Bakışı

- a. Ziya Gökalp'ın Kültür Tanımı
- b. Ziya Gökalp ve Cumhuriyet Aydınının Kültür-Medeniyet Algısı, Eleřtirisi, Batılılaşma

6. **Hafta:** Küreselleşme ve Kültür

- a. Etimolojik Olarak Küreselleşme, Bölgeselleřme ve Yerelleřme
- b. Küreselleřmenin Temel Dayanakları ve İnsanlık 4.0
  - i. Bilim
  - ii. Teknoloji
  - iii. Sermaye
- c. Küreselleşme, Küresel Köy ve Kültür

7. **Hafta:** Psikolojide Kültüre Duyulan İhtiyaç

- a. Eğitim ve Eęitime Etki eden Unsurlar ve Kültür
  - i. Kalıtım, Kalıtım Kanunları
  - ii. evre
    - Fizik evre
    - Sosyo-antropolojik evre
    - Sosyal evre
    - Sanal evre
  - iii. Zaman
- b. Kuram ve Bilimlerin Oluřtuęu Ortam Olarak Kültür

- c. Kültür ve Psikolojide lekler
- d. Kültürel Açıdan Görelilik Evrensellik
- e. Kültürel Farklılıkların Psikolojik Düzeni
- f. Kültürel Psikoloji, Kültürlerarası Psikoloji, Yerel Psikoloji

8. **Hafta:** *Vize haftası dolayısıyla ders yapılamayacaktır.*

9. **Hafta:** Kültür ve Temel Psikolojik Süreçler

10. **Hafta:** Kültürel Psikolojide Arařtırma Yöntemleri

- a. İçsel ve Dışsal Olarak Kültür
  - i. Kültürel Psikoloji, Emik Bakış Açısı ve Niteliksel Yöntem
  - ii. Kültürlerarası Psikoloji, Etik Bakış Açısı ve Niceliksel Yöntem

11. **Hafta:** Kültür ve Kişilik; Kişilik Bozuklukları ve Kültür

12. **Hafta:** Kültürel Psikoloji Açısından Bireysel Gelişim

- a. Bebeklik ve Erken ocukluk
- b. Kültürlenme ve Toplumsallařma
- c. Bağlanma rntleri
- d. Erken Dönemde Sosyal Biliř
- e. Çocukluk ve Ergenlik
- f. Yetiřkinlik
  - i. Genç Yetiřkinlik: Eřleřme ve Eř Olma
  - ii. Orta Yetiřkinlik Ebeveynlik ve Aile
  - iii. Geç Yetiřkinlik

13. **Hafta:** Kültürel Psikoloji ve Sosyal Davranıř

- a. Sosyal Baęlam ve Sosyal Davranıř
- b. Değerler, Erdemler
- c. Sosyal Biliř

- i. Tarihsel Miras
- ii. Zekâ Kavramı ve Ölçülmesi
- iii. Zeka Kavramına ve Ürününe Kültürel Psikolojik Açıdan Bakış
- iv. Bilgi ve Hikmet: Bilge, Ârif kimdir? Bilginin Hikmete Dönüşmesi

14. Hafta: Kültürel Psikoloji ve Şahsiyet

- a. Kişilik Kuramları ve Psikolojik Analizi
- b. Şahsiyet, Personality, Birey, Fert, Zat
  - i. Davranışçı Kuram ve Şahsiyet
  - ii. Psikanalitik Kuram ve Şahsiyet
  - iii. Varoluşçu Kuram ve Şahsiyet
- c. Şahsiyet Kuramlarının Ortak Buluştuğu Kavramlar

15. Hafta: Ortodoks Psikoloji, Kültürel Psikoloji ve Türk Kültürü

- a. Duygu , Dil ve Din
  - i. Kültürel Psikolojide Duygu ve Çeşitleri
  - ii. Kültürel Psikoloji ve Dil, Alfabe ve Tarihî Türkçe
  - iii. Kültürel Psikoloji ve Din, Evrenselleşme, Algıya Etkisi

Dönemin Özeti, Geribildirimi ve Özeleştirisi, Dönemin Değerlendirilmesi ve Verimliliğinin Ölçülmesi

Değerlendirme (Puanlamaya dâhil olanlar) :

Ara Sınav: Ara Sınav not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir. Ara Sınav haftasına kadar işlenen bütün konular sorumluluk dâhilindedir. Ara Sınav notunun %50'sini ödev notu oluşturacaktır.

Dönem Sonu Sınavı: Dönem boyunca işlenen bütün konuları kapsayacaktır. Dönem Sonu Sınavı not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir.

*Dönem sonu not ortalaması ara sınav ve dönem sonu sınavından alınan notlar ile belirlenecektir.

Gereklilikler :

Derse katılım zorunludur.

Ders hakkında verilecek belgeler www.osmansezgin.com sitesinden yayınlanacaktır. Belgeleri takip etmek öğrencinin sorumluluğundadır.

Tavsiye Edilen Kitaplar ve Faydalanılacak Kaynaklar:

- ψ Kitap: Felsefe Doktrinleri ve Terimleri Sözlüğü_ Süleyman Hayri Bolay.
- ψ Kitap: Psikoloji Sözlüğü_ Serhan Budak.
- ψ Kitap: Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar_ Erol Güngör.
- ψ Kitap: Şahıslararası İhtilafın Çözümünde Lisanın Rolü_ Erol Güngör.
- ψ Kitap: Kelâmî Sahada Estetik Yapı Organizasyonu_ Erol Güngör.
- ψ Kitap: Kültür Değişmeleri_ Mümtaz Turhan.
- ψ Kitap: Kültürel Psikoloji Kültür Bağlamında İnsan ve Aile_ Çiğdem Kağıtçıbaşı.
- ψ Kitap: Günümüzde İnsan ve İnsanlar_ Çiğdem Kağıtçıbaşı.
- ψ Kitap: Benlik, Aile ve İnsan Gelişimi Kültürel Psikoloji_ Çiğdem Kağıtçıbaşı.
- ψ Kitap: Kapalıdan Açığa Millî Kültürler ve İnsanî Medeniyet_ Muhammed Aziz Lahbabi.
- ψ Kitap: Kültürden İrfana_ Cemil Meriç.
- ψ Kitap: Geleceğin Eğitimi İçin Gerekli Yedi Bilgi_ Edgar Moran.
- ψ Kitap: Kültür ve Ruh Sağlığı_ Kemal Sayar.
- ψ Kitap: Çocukluğun Yokoluşu_ Neil Postman.
- ψ Kitap: Televizyon Öldüren Eğlence_ Neil Postman.
- ψ Kitap: Felsefe ve Psikopatoloji_ Manfred Spitzer/Brendan A. Maher.
- ψ Kitap: Felsefe ve Psikiyatri_ Erol Göka.
- ψ Makale: Görülmeyeni Görmek: “Üstünler” Söylemine Ontolojik Bir Bakış_ Muhammet Öz, Mikail Yalçın, Selahattin Turan.
- ψ Makale: Küreselleşme Sürecinde Yabancılaşmanın Boyutları_ Rıdvan Küçükali.
- ψ Makale: Kendini Gerçekleştirme_ Yıldız Kuzgun.

- Ψ Makale: Geçmişten Günümüze Bilgi Yaklaşımları Bilgi Toplumu ve İnternet_ Deniz Çalık, Özge Pelin Çınar.
- Ψ Makale: Gelişimsel Açından Ölüm Kavramı_ Sevgi Sezer, Pelin Saya.
- Ψ Makale: Bağlanma Kuramı ve Psikopatoloji_ Olcay Tüzün, Kemal Sayar.
- Ψ Makale: Bağlama ve Psikopatoloji_ Sermin Kesebir, Semine Özdoğan Kavzoğlu, Mehmet Fatih Üstündağ.
- Ψ Makale: Modernizmden Postmodernizme Geçiş ve Pozitif Psikoloji_ Özlem Kararırmak, Rahşan Siviş.
- Ψ Makale: Bilgi ve Değer Felsefesi açısından İndirgemecilik Sorunu_ Nebil Reyhani.
- Ψ Makale: Sosyo-tarihsel Yaklaşım ile Kültürel Psikoloji_ Figen Karadayı.
- Ψ Makale: Psikoterapide Ciddi Bir Etik İhlal: Hasta ve Terapist Arasındaki Cinsel İlişki_ Bahadır Oktay, Fatma Oktay.
- Ψ Makale: Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışma Yeterlikleri ve Psikolojik Danışman Eğitimindeki Yeri_ Yelda Bektaş.
- Ψ Makale: Postmodern Bilgelik: Yeni Çağ Söyleminde Kişisel Gelişim ve 'Ruhsal Alışturmalar'_ K. Oya Paker.
- Ψ Makale: Kimlik ve Giydirilmiş Kimlikler_ Muhittin Aşkın.
- Ψ Makale: Kişiliğin Oluşumundaki Kültürel Etmenler_ Zafer İlbars.
- Ψ Makale: Küreselleşmede Kültürel Geçişler ve Psikolojik Yansımaları_ Özlem Karadağ Ak, Mustafa Atilla Arıcıoğlu.
- Ψ Makale: Almanya'daki Türk Göçmenlerde Yaşam Doyumu: Kültürel Kimlik ve Benlik Kurgularının Rolü.
- Ψ Makale: Ruh Sağlığının Korunmasında Önemli Bir Kavram Psikolojik Sağlamlık_ Fatma Öz, Emel Bahadır Yılmaz.
- Ψ Kitap: Üçüncü Neslin Eğitimi_ Osman Sezgin.
- Ψ Makale: Sezgin, O. ve Sezgin, A. S. (2011). Psiko-sosyal açıdan küreselleşme, empoze kültür ve davranışa yansımaları. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 1(1), 91-122.
- Ψ Ders Notu: Sınıflandırma ve Tanı Koyma_ Osman Sezgin.
- Ψ Ders Notu: Kültürel Psikoloji Dersi Notları_ Osman Sezgin.